

Programma van Toetsing en Afsluiting Vechtstede College 2022 – 2023

INLEIDING

Voor leerlingen in de leerjaren

3 mavo

4 mavo

4 havo

5 havo

4 vwo

5 vwo

en 6 vwo

Inhoudsopgave

1 Inleiding	2
2 Organisatie van toetsing (inclusief data toetsweken/herkansingen)	3
3 Hulpmiddelen	5
4 Slaag/zakregeling	6
5 Beoordeling en berekening schoolexamen	7
6 Herkansingen mavo 3, mavo 4, havo 4, havo 5, vwo 4, vwo 5 en vwo 6	9
7 Herexamenregeling	11
8 Afmelden: Afwezigheid bij toetsmomenten, inleveren opdrachten/deadline	12
9 Gang van zaken bij toetsen en/of in toetsweek	13
10 Teruggaaf van toetsopgaven	14
11 Onregelmatigheden	15
12 Plagiaat	16
13 Vaststellen cijfer en beroepsprocedure	17
14 Profielwerkstuk (pws)	18
15 Slotbepaling	19

1 Inleiding

Het Programma van Toetsing en Afsluiting vormt een onderdeel van het examenreglement, zie [hier](#), (Examenreglement havo/vwo/vmbo Gooise Scholen Federatie 2022-2023).

Het bevoegd gezag stelt jaarlijks per school vóór 1 oktober een Programma van Toetsing en Afsluiting vast, dat in elk geval betrekking heeft op het desbetreffende schooljaar. In het programma wordt in elk geval aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst, de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen, de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt, de periodes waarin of de tijden waarop de toetsen worden afgenomen, de wijze waarop herkansingen nader zijn geregeld, alsmede de regels die aangeven op welke wijze het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.

De examenregeling en het Programma van Toetsing en Afsluiting worden door de rector vóór 1 oktober toegezonden aan de inspectie en (digitaal) beschikbaar gesteld aan de kandidaten; bovendien wordt een exemplaar op school ter inzage gelegd.

De examencommissie van het Vechtstede College bestaat uit de afdelingsleiders uit de bovenbouw mevrouw Snoek, mevrouw Klein en de heer Wakker. De jaarlaagcoördinator de heer Gerritsma en examensecretaris. de heer Van Neer adviseren de commissie bij het nemen van besluiten, bijvoorbeeld naar aanleiding van een onregelmatigheid. Deze commissie heeft de opdracht de kwaliteit van de schoolexaminering te bewaken en te bevorderen en wel op vier aspecten: is de inrichting en de uitvoering van de processen op orde; is de inhoudelijke kwaliteit van de examinering op orde; sluiten processen en inhoud in voldoende mate aan bij de visie van de school op toetsing en examinering (VO-raad: Raamwerk examencommissie in het voortgezet onderwijs).

2 Organisatie van toetsing (inclusief data toetsweken/herkansingen)

Schriftelijke toetsen waaraan voor de leerling een aanzienlijke hoeveelheid leerwerk is verbonden, worden in de toetsweek afgenomen. Het toetsrooster wordt uiterlijk een week van te voren gepubliceerd. Overige (kennis-)toetsen (zoals luistertoetsen, spreekvaardigheidtoetsen, samenvattingen, opstellen, tekstbegriptoetsen, et cetera.) kunnen ook op lesdagen worden afgenomen.

De data staan in dat geval vermeld in de werkwijzer die de leerling over elke nieuwe periode per vak ter beschikking krijgt of worden ten minste één week voor afname schriftelijk, via e-mail, aan de leerling bekend gemaakt.

De eisen voor de praktijkopdrachten worden op schrift gesteld, waarbij in hoofdlijnen wordt aangegeven op welke wijze de beoordeling tot stand komt en waarbij een uiterste inleverdatum wordt vastgelegd.

Jaaragenda:

Volledige jaaragenda zie [hier](#).

Periodes:

In het schooljaar 2022 – 2023 zijn de volgende periodes gepland:

Per	M4/H5/V6	
1	Week 35 - 44	maandag 29 augustus 2022 - vrijdag 4 november 2022
2	Week 45- 2/3	maandag 7 november 2022 - woensdag 18 januari 2023
3	Week 3 - 11	donderdag 19 januari 2023 - vrijdag 17 maart 2023
	Week 12 - 19	examentraining: maandag 20 maart 2023 - woensdag 10 mei 2023

Per	H4/V4/V5	
1	Week 35 - 46	maandag 29 augustus 2022 - vrijdag 18 november 2022
2	Week 47 - 12	maandag 21 november 2022 - vrijdag 24 maart 2023
3	Week 13 - 26	maandag 27 maart 2023 - vrijdag 30 juni 2023

Planning toetsweken:

In het schooljaar 2022 – 2023 zijn de volgende toetsweken gepland:

TW	M4/H5/V6	
1	Week 44	maandag 31 oktober 2022 - vrijdag 4 november 2022
2	Week 2/3	donderdag 12 januari 2023- woensdag 18 januari 2023
3	Week 11	maandag 13 maart 2023 - vrijdag 17 maart 2023

TW	H4/V4/V5	
1	Week 46	maandag 14 november 2022 - vrijdag 18 november 2022
2	Week 12	maandag 20 maart 2023 - vrijdag 24 maart 2023
3	Week 26	maandag 26 juni 2023 - vrijdag 30 juni 2023

Gemiste toetsen in de toetsweek worden ingehaald tijdens het inhaalmoment (zie h8).

Cito-luistertoetsen Engels/Duits/Frans/Spaans (digitaal): data [hier](#).

Het eerste tijdvak voor de schriftelijke centrale examens begint op donderdag 11 mei en eindigt op dinsdag 30 mei (week 19 t/m week 22). De dagen en uren waarop de toetsen van worden afgenomen, zijn vastgesteld zoals vermeld in bijlage 1, [hier](#).

Het tweede tijdvak voor de schriftelijke centrale examens begint op maandag 19 juni en eindigt op donderdag 22 juni. De dagen waarop de toetsen worden afgenomen, zijn vastgesteld zoals vermeld in bijlage 2, [hier](#). In maart wordt een nadere indeling van de vakken bekendgemaakt.

Bekendmaking normen eerste tijdvak: woensdag 14 juni.

Bekendmaking normen tweede tijdvak: vrijdag 30 juni.

3 Hulpmiddelen

Zie voor toegestane hulpmiddelen zie [mavo hier](#) / [havo-vwo hier](#).

In bovenstaande link staan alle toegestane hulpmiddelen. Indien een hulpmiddel toch niet mag worden gebruikt, staat dit bij de opmerkingen in het PTA (bijvoorbeeld woordenboek MVT). Het gebruik maken van ongeoorloofde hulpmiddelen wordt gezien als een onregelmatigheid.

Standaardhulpmiddelen (in pta's Hulpmiddelen toetsen: standaard), die altijd mogen worden gebruikt bij het maken van schoolexamenwerk, behalve als deze hulpmiddelen expliciet worden uitgesloten in het PTA, zijn: schrijfmateriaal, tekenpotlood, blauw en rood kleurpotlood, liniaal met millimeterverdeling, passer, nietmachine, geodriehoek, vlakgum, eindelijk woordenboek Nederlands, elektronisch rekenapparaat, dus geen grafische rekenmachine.

Let op een grafische rekenmachine mag alleen bij wiskunde (havo/vwo) worden gebruikt.

4 Slaag/zakregeling

De slaag/zakregeling die gehanteerd wordt bij de bepaling van de examenuitslagen is vastgelegd in het artikel 26, 27 (mavo) en artikel 28 (havo/vwo) van het Examenreglement Gooise Scholenfederatie 2022-2023 ([hier](#)).

5 Beoordeling en berekening schoolexamen

In onderstaande tabel staat op hoofdlijnen hoe het schoolexamen in de verschillende vakken over de verschillende jaarlagen tot stand komt. De wegingen van de afzonderlijke toetsen binnen een jaarlaag zijn te vinden in het PTA per vak.

MAVO

Vak	M4 (M3)
CKV	Eindbeoordeling moet voldoende zijn. Afgerond in mavo 3.
Maatschappijleer	Eindcijfer telt mee voor eindexamen.
Ittl	Eindcijfer telt mee voor eindexamen.
Profielwerkstuk	Eindbeoordeling moet voldoende zijn.
LOB	Eindbeoordeling moet voldoende zijn.
LO	Bij absentie van drie weken of langer maakt de leerling een vervangende opdracht. Wanneer de leerling door een blessure niet kan meedoen aan de praktijkopdrachten krijgt de leerling een begeleidende rol in de les. Eindbeoordeling moet voldoende zijn.
Overige vakken	Schoolexamentoetsen tellen mee voor het eindcijfer SE volgens de weging die per vak is aangegeven in het PTA

HAVO

Vak	H4	H5
Maatschappijleer	Eindcijfer telt in examenjaar mee voor 1/3 in combinatiecijfer. Eindcijfer niet lager dan een 3,5.	(afgerond in havo 4).
PWS		Eindcijfer telt voor 1/3 mee in combinatiecijfer. Eindcijfer niet lager dan een 3,5.
CKV	Eindcijfer telt in examenjaar mee voor 1/3 in combinatiecijfer. Eindcijfer niet lager dan een 3,5.	(afgerond in havo 4).
LO	Bij absentie van drie weken of langer maakt de leerling een vervangende opdracht. Wanneer de leerling door een blessure niet kan meedoen aan de praktijkopdrachten krijgt de leerling een begeleidende rol in de les. Eindbeoordeling moet voldoende zijn.	Bij absentie van drie weken of langer maakt de leerling een vervangende opdracht. Wanneer de leerling door een blessure niet kan meedoen aan de praktijkopdrachten krijgt de leerling een begeleidende rol in de les. Eindbeoordeling moet voldoende zijn.
Overige vakken	Schoolexamentoetsen tellen mee voor het eindcijfer SE volgens de weging die per vak is aangegeven in het PTA	Schoolexamentoetsen tellen mee voor het eindcijfer SE volgens de weging die per vak is aangegeven in het PTA

VWO

Vak	V4	V5	V6
Maatschappijleer	Eindcijfer telt voor 1/4 mee in combinatiecijfer. Eindcijfer niet lager dan 3,5.	Afgerond in vwo 4.	Afgerond in vwo 4.
O&W / R&S		Eindcijfer telt voor 1/4 mee in combinatiecijfer. Eindcijfer niet lager dan 3,5.	Afgerond in vwo 5.
PWS			Eindcijfer telt voor 1/4 mee in combinatiecijfer. Eindcijfer niet lager dan 3,5.
CKV	Eindcijfer v5 telt voor 1/4 mee in combinatiecijfer.	Eindcijfer v5 telt voor 1/4 mee in combinatiecijfer. Eindcijfer niet lager dan 3,5.	Afgerond in vwo 5
LO	Bij absentie van drie weken of langer maakt de leerling een vervangende opdracht. Wanneer de leerling door een blessure niet kan meedoen aan de praktijkopdrachten krijgt de leerling een begeleidende rol in de les. Eindbeoordeling moet voldoende zijn.	Bij absentie van drie weken of langer maakt de leerling een vervangende opdracht. Wanneer de leerling door een blessure niet kan meedoen aan de praktijkopdrachten krijgt de leerling een begeleidende rol in de les. Eindbeoordeling moet voldoende zijn.	Bij absentie van drie weken of langer maakt de leerling een vervangende opdracht. Wanneer de leerling door een blessure niet kan meedoen aan de praktijkopdrachten krijgt de leerling een begeleidende rol in de les. Eindbeoordeling moet voldoende zijn.
Overige vakken		Schoolexamentoetsen tellen mee voor het eindcijfer SE volgens de weging die per vak is aangegeven in het PTA	Schoolexamentoetsen tellen mee voor het eindcijfer SE volgens de weging die per vak is aangegeven in het PTA

Als een vak alleen een schoolexamen heeft, dan is het SE cijfer tevens het eindcijfer dat meetelt bij de uitslagbepaling. In dat geval wordt het SE cijfer afgerond op een geheel getal. De volgende vakken sluiten af met alleen een schoolexamen:

- Natuur, Leven en Techniek (cijfer)
- Wiskunde D (cijfer)
- Informatica (cijfer)
- LO (beoordeling O/V/G)
- CKV(havo/vwo: in combinatiecijfer)
- Maatschappijleer (havo/vwo: in combinatiecijfer)
- PWS (in combinatiecijfer)
- O&W/R&S (in combinatiecijfer)

6 Herkansingen mavo 3, mavo 4, havo 4, havo 5, vwo 4, vwo 5 en vwo 6

Herkansingsregeling havo 4, vwo 5, mavo 4, havo 5 en vwo 6:

Een leerling uit havo 4, vwo 5, mavo 4, havo 5 en vwo 6 mag na elke toetsperiode één herkansbare SE-toets die gemaakt is tijdens de toetsweek herkansen.

Let op:

- als de leerling in de toetsweek een toets heeft gemist, vervalt het recht op herkansing.
- praktijkopdrachten mogen nooit worden herkanst.
- toetsen informatica, maatschappijleer, o&w (r&s) en nlt zijn niet herkansbaar, zie 7 herexamenregeling;
- toets moet volgens het PTA herkansbaar zijn.

Bij een herkansing van een toets telt het hoogste cijfer. De herkansingen vinden plaats op een daarvoor afgesproken herkansingsmoment, uiterlijk binnen vijf schoolweken na de datum van de oorspronkelijke toets, zie data hieronder.

Tussentoetsen vallen (dus) niet onder de herkansingsregeling.

Data herkansingen:

In het schooljaar 2022 – 2023 zijn de volgende herkansingen gepland:

TW	M4/H5/V6		deadline opgeven herkansing
1	Week 48	vrijdag 2 december	donderdag 24 november 10:00
2	Week 7	maandag 13 februari 2023	maandag 6 februari 2023 10:00
3	Week 15	dinsdag 11 april 2023	woensdag 5 april 2023 10:00

TW	H4/V5		deadline opgeven herkansing
1	Week 50	donderdagmiddag 15 december	vrijdag 9 december 10:00
2	Week 15	vrijdag 14 april 2023	donderdag 6 april 2023 10:00
3	Week 28	maandag 10 juli 2023	woensdag 5 juli 2023 10:00

De leerlingen moeten zich via een digitaal formulier opgeven voor een herkansing. Ze ontvangen hierover een e-mail. Deadline opgeven herkansingen zie hierboven.

Herkansingen vwo 4

Toetsen in V4 zijn niet herkansbaar.

Herkansingen mavo 3

In mavo 3 gaan de leerlingen in periode 3 vervroegd profileren. Dit betekent dat een aantal vakken na periode 2 wordt afgesloten en dat dit eindcijfer direct op de eindcijferlijst van de leerling wordt geplaatst.

Bij de overgang van de derde naar de vierde klas tellen de cijfers voor alle vakken mee, dus ook de cijfers voor de vakken die na periode 2 zijn afgesloten.

Ná de toetsweek van periode 3 worden de leerlingen in de gelegenheid gesteld om twee toetsen te herkansen om een gemiddelde voor een vak te verbeteren.

Welke toetsen kun je herkansen:

- 1x herkansbare PTA-toets & 1x reguliere toets óf
- 2x reguliere toets

Let op: een leerling mag een reguliere toets alleen herkansen als hiermee een overgangsrapport wordt behaald. Een PTA-toets mag altijd worden herkanst.

Dit betekent dat er niet mag worden herkanst als:

- het alleen gaat om het ophogen van een gemiddelde ten behoeve van een 'mooie' cijferlijst;
- een overgangsrapport niet meer haalbaar is, ook niet met herkansen.

De vakdocenten uit de derde klas maken kenbaar welke toetsen herkansbaar zijn en welke niet. De leerlingen mogen daarna (na overleg met hun mentor en/of vakdocent) bij de afdelingsleider kenbaar maken welke toetsen ze graag willen herkansen. Dit doen zij middels een Google Formulier dat via de schoolmail wordt verspreid. Indien een leerling zich niet voor de aangegeven deadline opgeeft kan hij/zij niet herkansen. Bij afwezigheid tijdens een herkansing, kan de toets niet worden ingehaald. De herkansingen worden afgenomen ná de derde toetsweek (als het cijferbeeld compleet is).

7 Herexamenregeling

Voor een schoolexamenvak dat in een schooljaar wordt afgesloten en waarvoor geen Centraal Examen is, mag een leerling een herexamen doen over de gehele leerstof. Let op: een leerling kan dus nooit herexamen doen in slechts één of enkele onderdelen van het schoolexamen. Het vak LO en het profielwerkstuk zijn daarvan uitgesloten.

Het behaalde resultaat vervangt de resultaten van de oorspronkelijke toetsen en praktijkopdrachten. Als het nieuwe cijfer lager is dan het reeds behaalde cijfer, blijft het oude cijfer staan.

Na het bekend worden van het eind SE-cijfer van een schoolexamenvak krijgen de leerlingen de mogelijkheid zich op te geven voor een herexamen via de examencommissie. Een lid van de examencommissie raadpleegt de betreffende docent. Binnen vijf werkdagen informeert de examencommissie de leerling over de datum van het herexamen.

8 Afmelden: Afwezigheid bij toetsmomenten, inleveren opdrachten/deadline

Indien een leerling door ziekte verhinderd is aan een toets uit het PTA deel te nemen, dus ook bij tussentoetsen, neemt één van de ouder(s) of verzorger(s) telefonisch contact op met de betreffende afdelingsleider of, bij diens afwezigheid, een ander lid van de examencommissie of de examensecretaris.

Let op: het melden van afwezigheid bij de administratie, het service bureau of de conciërge is niet afdoende.

Ziekmelden of afmelden dient altijd vóór aanvang van de desbetreffende toets te geschieden. Voor een gemiste toets wordt vooralsnog een * ingevoerd in Somtoday, totdat de toets is ingehaald.

Zonder correcte afmelding, alsmede in geval van misleiding, wordt voor een gemiste toets een 1.0 ingevoerd in Somtoday en vervalt het recht op herkansen, behalve in gevallen van aantoonbare overmacht of in zeer bijzondere situaties, dit ter beoordeling van de examencommissie. Een leerling kan niet achteraf worden ziekgemeld.

Gemiste toetsen in de toetsweek worden ingehaald op het inhaalmoment. Er vervalt dan één herkansing.

Indien meerdere toetsen moeten worden ingehaald, worden die zo snel mogelijk na de toetsweek ingehaald, zie inhalen toetsen toetsweek.

Bij afwezigheid tijdens een herkansing, kan de toets niet worden ingehaald.

Inleverdata van (praktijk)opdrachten zijn bindend. Er wordt geen uitstel verleend. Dat geldt ook voor afgesproken tijdstippen voor het bespreken van eventuele tussenproducten (deelopdrachten). Indien een opdracht niet voor het afgesproken tijdstip is ingeleverd, wordt het cijfer 1 toegekend. Zie artikel 9a Examenreglement Gooise Scholenfederatie 2022-2023.

9 Gang van zaken bij toetsen en/of in toetsweek

De afnamedatum van een schoolexamenonderdeel (toets/po) moet tenminste één week voor afname schriftelijk of via e-mail aan de leerlingen zijn gecommuniceerd en vastgelegd.

Op het gepubliceerde tijdstip van aanvang van een toets gaat de deur van het lokaal dicht. Om de rust voor de leerlingen te vergroten gaat de deur pas na 15 minuten weer open. Leerlingen die te laat aan een toets beginnen, mogen de gemiste tijd niet inhalen. Voor spreekbeurten en (mondelijke) presentaties wordt door de docent een datum afgesproken. Het afgesproken moment wordt beschouwd als een toetsmoment waarop de relevante regels van toepassing zijn. In het geval van groepsopdrachten geldt, dat de afwezigheid van één van de groepsleden niet leidt tot uitstel, tenzij de docent anders besluit.

Het inhalen van toetsen die niet in de toetsweek worden afgenomen, valt ook onder bovenstaande regeling.

Inhalen tussentoetsen:

Als de leerling een tussentoets mist, haalt hij/ zij hem de eerstvolgende les dat hij/zij er weer is in (of maakt op die dag een afspraak met de docent om de tussentoets in te halen); zo niet, dan wordt het cijfer 1,0 genoteerd. Dit cijfer is niet herkansbaar. Zie artikel 9a Examenreglement Gooise Scholenfederatie 2022-2023.

Inhalen toetsen toetsweek:

Gemiste toetsen in de toetsweek worden ingehaald tijdens het inhaalmoment.

Bij het niet inhalen van een gemiste toets wordt het cijfer 1.0 genoteerd. Dit cijfer is niet herkansbaar. Zie ook herkansingsregeling.

Inhaalmomenten (indeling volgt zo spoedig mogelijk tijdens/na de toetsweek):

	H4/V4/V5	M4/H5/V6
TW 1	week 47: vanaf maandag 21 november	week 45: vanaf maandag 7 oktober
TW 2	week 13: vanaf maandag 27 maart 2023	week 3: vanaf donderdag 19 januari 2023
TW 3	week 27: vanaf maandag 3 juli 2023	week 12: vanaf maandag 20 maart 2023

10 Teruggaaf van toetsopgaven

Gemaakte toetsen en praktijkopdrachten worden met de leerlingen besproken, maar mogen niet worden meegegeven. Opgaven van toetsen, herkansingen en herexamens worden ook niet meegegeven.

Het schoolexamenwerk van leerlingen moet op school bewaard worden tot minimaal 6 maanden na het Centraal Examen.

11 Onregelmatigheden

Indien een leerling zich met betrekking tot een toets van het examen schuldig maakt aan een onregelmatigheid of een poging daartoe (zie artikel 5, 6 en 9 Examenreglement GSF, [hier](#)), worden maatregelen genomen conform het examenreglement GSF 2022-2023 (artikel 6.2). De leerling kan bezwaar maken tegen de maatregel, zie artikel 7 en 8 Examenreglement GSF 2022-2023 ([hier](#)).

12 Plagiaat

Wanneer maak je je schuldig aan plagiaat?

Je maakt je schuldig aan plagiaat als je...

- Een tekst van een ander inlevert alsof je die zelf geschreven hebt.
- Een tekst inlevert die in samenwerking met iemand anders is geschreven zonder dat je dat eerlijk vermeldt.
- Een tekst inlevert die al door een andere leerling in een ander jaar, een andere klas of op een andere school is ingeleverd.
- Stukken uit een boek overtypt of, en dat komt veel vaker voor, stukken tekst van het internet knipt en plakt (de 'cut-and-paste'-techniek), zonder dat te vermelden.
- Een tekst inlevert die je van een ander hebt overgenomen en daar alleen maar een paar woorden of zinnen in hebt veranderd.
- Een tekst wel zelf geschreven hebt, maar alle ideeën van een ander hebt gepikt. Let op: natuurlijk zul je voor een flink aantal opdrachten maar een of twee bronnen gebruiken. Meer hoeft niet. Maar dan moet je die bronnen wel noemen.
- Bij een letterlijk citaat geen aanhalingstekens gebruikt.
- Wel bronnen noemt, maar daar veel meer uit gebruikt dan je laat merken.
- Wel bronnen noemt, maar die zijn voor de lezer niet te vinden.

Hoe kun je plagiaat voorkomen?

Je kunt plagiaat voorkomen door...

- Op tijd aan werkstukken en verslagen te beginnen, zodat je niet in tijdnood komt en naar ongeoorloofde middelen moet grijpen.
- Een onderwerp of een boek zelf te kiezen, en niet omdat een ander het ook al heeft gedaan.
- Boeken of sites te raadplegen (zoveel als je kunt), maar daar op papier of in een Word-document zelf aantekeningen bij te maken. Op basis van die aantekeningen schrijf je je tekst. Laat de kopieerknop met rust, tenzij je een citaat (zie hierboven) gebruikt als steun, bewijs of illustratie. Zeg dan heel precies wie je citeert, en waar je het citaat gevonden hebt.
- Wel over onderwerpen te praten, bv. met je ouders of medeleerlingen, maar het werkstuk uiteindelijk zelf te schrijven. Van praten krijg je inspiratie.
- Altijd je eigen tekst te schrijven, ook al is die misschien niet zo mooi als die van die meneer of mevrouw op het internet.
- Te proberen op stille momenten even aan je werkstuk te denken. Je hebt dan soms ineens een goede inval. Maak er een korte aantekening van.
- Een lijst met gelezen werken en gebruikte bronnen aan het eind van je werkstuk bij te sluiten.
- Als je klaar bent de hele tekst nog eens door te lopen en te kijken of je echt overal eerlijk bent geweest.
- Je kunt ook, zoals in dit stuk, in een inleiding zeggen door welke teksten je je hebt laten inspireren.
- Gebruik te maken van wat als algemene kennis kan worden beschouwd. Die informatie hoef je niet uit een boek te halen. Denk aan data en historische feiten, wiskundige formules of literaire termen.
- Ook als je parafraseert, dus in eigen woorden vertelt, toch eerlijk te vertellen waar je de informatie vandaan hebt.
- Vooral ook sites (url's) heel precies te vermelden, zodat je beoordelaar er naar toe kan surfen.
- Citaten altijd tussen dubbele aanhalingstekens te plaatsen.

13 Vaststellen cijfer en beroepsprocedure

De kandidaat heeft tot vijf schooldagen na het vaststellen van een cijfer voor een toets het recht tegen de beoordelingswijze schriftelijk bezwaar aan te tekenen bij de rector. Na deze periode wordt het cijfer definitief.

De rector, dan wel een daartoe gemandateerd lid van de schoolleiding, hoort binnen vijf schooldagen na ontvangst van het bezwaarschrift de kandidaat en de examiner(en). De rector doet vervolgens binnen vijf schooldagen een uitspraak. Stelt de rector de kandidaat niet in het gelijk, dan kan deze in beroep gaan bij de in artikel 8 van het examenreglement GSF genoemde Commissie van Beroep.

De beroepsprocedure moet afgerond zijn vóór het moment waarop de cijfers bij de inspecteur moeten zijn ingeleverd.

14 Profielwerkstuk (pws)

MAVO 3

Door de invoering van de profielen in het vmbo, waarbij in de theoretische leerweg de sectoren zijn omgedoopt in profielen, heeft het profielwerkstuk ook haar intrede gedaan in het vmbo en wel in de theoretische en gemengde leerweg.

In artikel 4 van het Eindexamenbesluit VO is geregeld dat het profielwerkstuk betrekking moet hebben op het profiel waarin de leerling onderwijs volgt. Het pws wordt beoordeeld met 'goed' of 'voldoende'. (zie [hier](#))

HAVO 4/5 en VWO 5/6

In de Tweede Fase heeft het profielwerkstuk op één vak of meer vakken betrekking. Het vak of de vakken waarop het werkstuk betrekking heeft, maakt/maken onderdeel uit van het totale pakket (eindexamen) van de leerling. Wel moet altijd ten minste één groot vak betrokken zijn. Een groot vak heeft in de bovenbouw op de havo een omvang van minimaal 320 uur en op het vwo minimaal 400 uur. De school bepaalt op hoeveel vakken het profielwerkstuk betrekking heeft en welke vorm het dient te hebben. (zie [hier](#))

Beoordelingsmodellen PWS staan op de website bij de PTA's, [hier](#).

15 Slotbepaling

In alle gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist de rector na overleg met de examencommissie en de examensecretaris.